

ใบความรู้เรื่อง คำสันธาน
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สันธานเร่งจดจำ
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมายของคำสันธาน

คำสันธาน หมายถึง คำที่ใช้เชื่อมคำหรือข้อความให้ติดต่อกันเป็นเรื่องเดียวกัน ประโยคจะมีความกระชับและสละสลวยขึ้น

ชนิดของคำสันธาน

คำสันธานแบ่งออกเป็น ๔ ชนิด ดังนี้

๑. คำสันธานที่เชื่อมใจความคล้ายตามกัน ได้แก่คำว่า กับ และ ก็ ครั้ง...ก็ เมื่อ...ก็ พอ...ก็ เช่น
พอฝนหยุดตกก็เขียดก็ร้องส่งเสียงระงม
น้องกับพี่ไปโรงเรียน
๒. คำสันธานที่เชื่อมใจความขัดแย้งกัน ได้แก่คำว่า แต่ แต่ทว่า ถึง...ก็ แม้...ก็ เช่น
ถึงเขาจะยากจนแต่เขาก็มีความสุข
เขาวิ่งเร็วมากแต่ก็ไม่เหนื่อยเลย
๓. คำสันธานที่เชื่อมใจความเป็นเหตุเป็นผลกัน ได้แก่คำว่า ดังนั้น เพราะฉะนั้น เพราะ...จึง ดังนั้น...จึง จึง ด้วย เหตุเพราะ ฉะนั้น เช่น
เพราะเขาขยันอ่านหนังสือ เขาก็สอบผ่าน
เขาเกียจคร้านจึงสอบตก
๔. คำสันธานที่เชื่อมใจความให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่คำว่า หรือ มิฉะนั้น ไม่...ก็ ไม่เช่นนั้น เช่น
เธอจะไปกับผมหรือเธอจะไปกับเขา
คุณต้องเข้าห้องสอบก่อนเวลา ๙.๐๐ น. มิฉะนั้นจะถูกตัดสิทธิ์ในการสอบ

หน้าที่ของคำสันธาน

๑. เชื่อมประโยคกับประโยค เช่น ฉันอยากได้กระเป๋าที่ราคาถูกและใช้งานได้นาน
๒. เชื่อมคำกับคำหรือกลุ่มคำ เช่น พ่อของฉันลำบากเมื่อแก่
๓. เชื่อมความให้สละสลวย เช่น คนเราก็มักเกิดความผิดพลาดกันบ้าง
๔. เชื่อมข้อความกับข้อความ เช่น คนเราต้องการอาหาร เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค
ด้วยเหตุนี้ เราจึงจำเป็นต้องประกอบอาชีพเพื่อให้ได้เงินมาซื้อสิ่งจำเป็นเหล่านี้

นิทานเรื่อง ก้อนหินวิเศษ
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ เรื่อง สันธานเร่งจดจำ
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทาน แล้วหาคำสันธานที่ปรากฏ

นานมาแล้ว ได้ยินว่ามีหินวิเศษอยู่ชนิดหนึ่ง ถ้าผู้ใดที่ได้ครอบครอง จะสามารถนำไปแตะกับสิ่งของอะไรก็ได้ สิ่งนั้นจะกลายเป็นทองคำ ทำให้ชายผู้หนึ่งเกิดความสนใจ อยากจะเปลี่ยนแปลงชีวิตให้เป็นคนร่ำรวยขึ้นมา จึงตามหาหินก้อนนั้นเป็นการใหญ่

เมื่อตามหาจนถึงชายหาดแห่งหนึ่ง ซึ่งเต็มไปด้วยก้อนหิน เขาตัดสินใจเก็บหินขึ้นมาดูทีละก้อน ถ้าก้อนไหนไม่ใช่ก็จะขว้างมันลงทะเลไป เขาใช้ความพยายามอยู่นาน จากวันเป็นเดือน จากเดือนเป็นปี ก้อนแล้วก้อนเล่า ก็ยังไม่ใช่สิ่งที่เขาค้นหาอยู่ดี

และในที่สุด ความพยายามของเขาก็ประสบความสำเร็จจนได้ เขาได้พบกับหินวิเศษจริงๆ แต่ไม่ทันที่เขาจะได้คิดอะไร เขาก็ขว้างมันลงทะเลไปเหมือนหินก้อนที่ผ่านๆ มา เขาตกใจมาก ถึงกับรำพันออกมาว่า "ต้องเริ่มต้นใหม่อีกแล้วหรือเนี่ย"

ในชายหาดนั้น จะมีหินวิเศษชนิดนี้สักกี่ก้อนกันเชียว เหตุผลที่ทำให้ชายคนนี้ละทิ้งสิ่งที่เขาค้นหามานานก็คือ 'ความเคยชิน' นั่นเอง

บ่อยครั้ง ที่เราพยายามค้นหาสิ่งที่ต้องการมาตลอดชีวิต จนกระทั่งวันหนึ่งที่เรามี "โอกาส" พบมันแล้ว แต่ด้วย "ความเคยชิน" ในชีวิตประจำวัน เราก็มองข้าม 'โอกาส' นั้นไป 'โอกาส' ที่อาจจะไม่ปรากฏบ่อยนัก เราจึงต้องเริ่มต้นใหม่อยู่ร่ำไป

อย่าคิดแต่จะเริ่มต้นใหม่ เพราะสิ่งที่มีอยู่คือโอกาส สิ่งใหม่คือความหวัง ทั้งเก่าไปหาใหม่ ก็เท่ากับทิ้งโอกาสที่มีอยู่ แล้วไปรอความหวังที่ยังมาไม่ถึง